

۲۰۱۸/۰۶/۰۴

انجنیر سلطان جان کلیوال

زما لوری!

یادونه: د نن نه یولس کاله وړاندې د ۲۰۰۷ ز کال د می په میاشت کې د خبری رسنیو له لاری دا خبر خپور شو چې د « د طلوع تلویزیون د پښتو څانګې ویانده (څانګه آماج) په مرموزه توګه په شهادت ورسیده ». وروسته راته دا پته ولګیده چې څانګه زما د یوه هم مسلک، دوست او زمونږ په اداره کې د یو ډیر لایق او د نیکو اخلاقو د یوه انجنیر چې محمد ربیع آماج نومیده لورده. خدای ج شاهد دی چې په دی غمجنی پېښی می خپګان او خواشینۍ څو چنده نوره زیاته شوه. څو موده وروسته بیا داسی خبر شوم چې د لور د قتل په تور یی د هغی هغه پلاره چې د زړه په وینو یی را لویه کړی وه، روزلی یی وه او لوړه پوهنه یی ورکړی وه د زندان تورو کوټو ته و واچاوه. دی پېښی ځکه بیخی ډیر و زورولم چې د هغی پلار انجنیر ربیع آماج می د یوه ښه دوست او هم مسلک په توګه له نژدی پیژنده او په دی می قطع باور نه کیده چې د آماج په څیر یو عالم او د لوی حوصلی خاوند دی داسی یو ناوړه کار او هغه هم د خپلی هغی لور سره چې له ځانه ورته گرانه وه کړی وی. کلونه تیر شول او ماته دا پته ونه لګیده چې ولی داسی یوه ناوړه پېښه رامنځ ته شوه چې هم (مر شه اوهم پر). په تیره اونۍ کې می د تاند په ډیره ښه ویب پاڼه کې د ښاغلی انجنیر محمد ربیع آماج په خپل قلم د دی غمجنی پېښی څه سر سری کیسه و لوستله او داسی می فکر ته راغله چې که دا ترښه پېښه له تاسو درنو لوستونکو سره هم شریکه شی ممکن د ځوانیمرګی څانګی د اصلی قاتیلینو په پیژندلو او دی جلا داندو ته د سزا ورکولو په برخه کې به د غمجن انجنیر آماج او د هغه د کورنۍ سره څه مرسته وشي. هیله ده چې په غور یی تر اخره ولولی. مننه انجنیر کلیوال

زما لوري | انجنیر محمد ربی آماج

زما لوری دغه دی پوره یولس کالونه له هغی غم لړلي ورځي او پېښي تیر شول چې ته (تاند څانګه) یی زموږ د کور د گلبن څخه و ریژولی او زه لا تر اوسه په دی هیله شپي او روځي تیروم او په لوڅو سترګو هغه خوبونه وینم چې یوه روځ به پدی بیوفا نړۍ کېنی ستا د سپیڅلو وینو سره نیاو وکړم، مگر څه هیله اوڅه خوبونه؟؟؟ اوله چا څخه

!!؟؟ له هغوی نه چی د واک په گدی ناست اونشه دی ! نه نه ! د هغوی په شتون کی د داسی خوبونو لیدل لکه د لیونی دخوبونو غوندي دی چی مانا نلری.
لوری! د نری دود اودستور دی چی وایی :

اوس یی یادونه ا فسانې بنکاری داسی دستور د زمانې بنکاری

مگرد زمانې دغه دستور زما لپاره ندی ! دلته دیوه پلار د زره په ورانه جونگره کبلی ستا دیادونو خانگی لاهماغسی تاندي ولاری دی او هیخ یی د افسانو بڼه نده غوره کری:

لوری! ستا د یوویشت نیم کلن ژوند تولی خاطرې می یوه په یوه په زره او دماغ کی همداسی تازه او پیچلي نغبتی دی لکه زموږ په کلیوالی دود کی چی کوم سپیڅلی توکی په پاکو توکرانو کی نغاری او د درنښت په دود یی د کوتی په لوره تاخچه کی ساتی. له هغی روخي چی دسلواغی میاشتی په یخنی کی د کابل بنار کی سیلوته څیرمه د پوهنتون سرک د سنکشانو جومات ته نیږدی په یوه کرایي کورکی د سهار په خړه تا خپلی سترگی د لومړی ځل لپاره دی نری ته پرانیستلی اویا تر هغه دمه چی د مامورینو کارتې د پنځم سرک په بل کرایي کور کی د مابنم په اوبجو او پنځلسو دقیقوباندي د هیواد اوستا مورنی پښتو ژبی قسم خورلو غلیمانو دیوی (۲۵/۶) گرامه سرپی مرمی پوسیله ستاد ژوند دیوه مړه کره یوه په یوه می په یاد دی. اوله هغی وروسته بیا دنری په کچه په فساد کی اتل دولت هغه ناکردی چی د قانون پنامه زموږ سره وشوی او لاهم روانی دی هم می تول نوی نوزی د خاطر و په سند و خچه کی دی.

لوری دا اوردی کیسی پدی لنډو پانواو کرینو کی نه را لنډیږی، لکه هر پلار ستا د ژوندون تاند نیالگی می د خپل تندی په خولو اوبه کولو اومور به د هم لکه یود نده پیژوندونکی چوکیدار په څیر ستاپالنه کوله، پدی هیله چی زموږ د غریبی مگر دغرور او پښتنی هسکی شملی ځونډی به شي اومور دواړو به تل په وینو سترگو دغه خوبونه لیدل چی دغه د ۱۵ کلنی کدوالی او مورنی هیواد ته د راستنیدو په ویاړ به مورن خپلی جنگ خپلی تولنی ته تا غوندي لوستی، دینداره او په پښتنی اود علم اوپوهی په سینگار پسوللی سوغات دالی کرو او همداسی مو هم وکرل.

لوری! په لومړیو کی د د خپل مورنی اوپلرنی هیواد د ژبو(پښتو اودری) سره ستونځي درلودی، مگر تاهم لکه پلار د ډیر ژر بی له توپیره د هیواد په دواړو خورو ژبو بر لاسی وموند. اومور هم ډیر خوبش وو چی زموږ په لاس پالل شوی تانده خانگه بڼه وده کوی او نوروته مثال گرځی

خانگه به نن سبا کی گل شی

ما یی په سر کی سري غوتی لیدلی دینه

لوری! ستا په روح کی لکه ستاد کورنی په شانی هیڅرنگه ژبني توپیر، کرکه اونفرت نه وواو لکه چی د روځنیو یادونوپه کتابچه کی د لیکلی وو

لمن می ډکه ده له کانو څوک پری نه ولمه

په عادتونو کی دا یو عادت دغره لرمه

اوکله چی د لومړي ځل لپاره د کار وړاندیز درته وشو او زه د بدخشان ولایت په پیاوړو ولسوالیو کې په دنده بوخت وم نوم د تیلیفونې خبرو اوازونو په پای کې درته وویل چی لوری! په پښتنی ټولنه کې د مور او پلار عزت د لور د پورنی په پلو پوری غوټه وی اوتاراته وویل چی آغا! زه پورنی په سراپریم. نو ستا د مانا داره ځواب څخه وروسته زه په کالیو کې نه ځاییدم.

لوری! کله چی دپولیتخنیک پوهنتون په تالار کې د ځوانانو کنفرانس کې د یوه گروپ مشرتابه دنده تا ته درکړل شوه نو هر هغه چا چی زه یی پیژندلم ستا د ځیرکتیا، زړورتیا او پوهی ستاینه یی کوله.

لوری! هغه می هم یاد دی چی د بی بی سی رادیو د پښتو څانگی مشر خبریاله په تا اوخوړ پسی د هم زموږ کور ته د موټر سره راغله. او بیا هم لوری د بدمرغه ۲۰۰۷ د همدغی می میاشتی په شروع کې ستا ژوندی مرکه د امریکا غږ آزادی رادیو په څپو کې خپره شوه نو زه پدی پوه شوم چی زما هڅو او هاند نتیجه ورکړه او ته اوس هغی پور ته رسیدونکی یی چی علم او مسلکی پوهه په سپیڅلی اسلامی اوافغانی دود وړاندی کړی او هغوی ته چی عصری علوم دفرهنگ او سپیڅلو دودونو په پریشودلو کی لټوی یو غاښ ماتونکی ځواب شی. مگر!

لوری زه نه وم خبر چی زموږ د هیواد او ژبی قسم خوړلی غلیمان ستا اوستا غوندی نورو په هیواد مینو شتون نشی زغملی! اوبهرنیو گاونډیو لا د وخته دلته ځالی کړیدی او خپل لاسپوڅی یی په حکومتی ادا نه کی لگولی دی.

لوری! ته یی رانه په ډیره ناځوانی واخسیتی اود هغی زره په سر یی برابره ویشتلې وی چی ستا هیواد اوخلکو ته له مینې ډک وو.

د دی وطن په نصیب ندی رسیلی خلک

چی یی موندلی دی په کانونی ویشتلې خلک

لوری! په ما او مورخو د آسمان را ټوټی شو مگر هغه به د نه وی اوریدلی چی: لمدی غوښی اورنه اخلی لور په لور مو ودانگل، هره دروازه مو وټکوله مگر زموږ اوستا بخت اوبرخلیک لکه د پښتو او پښتنو غونډی اسکیرلی او ویده وو. ژبنی، سمتی، گوندی کینو اود بدو ناولی فساد د دولت بدن ټول مننن (خوسا) کړی وو.

لوری د نیاو پځای یی زه ستا د وژلو په تور بندی کرم، هم مرهم پیر! قیامت نوبل څرنگه وی؟

بیلتانه بنی چاری راوکړی!- ځان یی ملا کړو زه یی غل دکلی کرمه

زما په نه شتون کی یی ستا مینه ناکه کورنی تر فشار لاندی نیولی وه چی د نیاو غوښتلو نه تیر شی. دلته د قاتل آزاد گرځی اونیاو غوښتونکی (متضرر) د بیا محکوم اوچارماری کیری.

دا جهان قصاب خانه کر خدای وماته- لاس ترلی پروت په غولی دقصاب یم.

د گاونډی ملک استخباراتو او تالی څټیو د هر کار تابیا لا د مخه کړی وه. په بندیخانه کی یی زما د وژلو بشپړه تابیا د هماغه څارنوال پوسيله کړی وه کوم چی ستا دقتل د څیرلومسولیت یی درلود. پیسی څه کارونه نه کوی؟ هلته یی زما خوله وترله او دباندی یی د دیموکراسی پنامه د پردیپال ټلویزن سره دټولو وضعی قوانینو خلاف زموږ د سپکاوی

اوکم راوستلو لری د لوی څارنوال پوسيله په مخه بوتله. چی دهمدی تلویزیون اړوند دوه چلوونکی بیا په همدی تور محکوم هم شول.

لوری! د وخت اولس مشر په خلاصه خوله د رسینو له لاری اولس ته ستا د قاتل د غرغه کیدو ژمنه ورکړه، مور داده شولو چی د ۳۲ میلیونی ملک د مشر ژمنه او قول دی!، مگر دا زه او ستا غم خپلی مور وه چی نه پوهیدلو چی دلته د اولسمشر او دمحمکو د مخی د کرابی قسم خورونکیو ژمني یو شی دی. وروسته را پته ولگیده چی د هیواد اولسمشر یی هم له هم هغوبهرنیو توروکڅورو خوری کوم چي ته یی راڅخه وخورلی! نودلته می بیا هماغه پینتو متل سترگو ته کلک ودریدو کوم چی وایی: نیا یی چی په اوبو پرته وی نو اولادونه یی هم پکي پیوزی!

لوری! یوې بنځینه څارنوالی ستا د دوسی په اقامه کی داسی لیکلی وو؟ بڼه ورته څیر شه! (دلایل که ثابت میسازد که قتل څانگه آماج توسط پدرش بنا بر احساسات پشتونولی صورت گرفته که نمی توان از آن چشم پوشی کرد.)

لوری! یو ځلی داسی وخت هم راغی چی باید لاسپوڅی دستگاہ ستا د کرغیرن قاتل نیولو ته اړه شوی وای، مگر پوهیری له هماغه گاونډی ملک نه بیا راته تهدیدونه وشول چی پخپل وخت می په اصطلاح ملی امنیت ته په لیکلی بڼه خبر ورکړو چی تر اوسه پوری پسي گرځی!!! بل ځلی می همدغی ستری محکمی ته په پینتو ژبه عریضه ولیکله راته رد یی کرله بیا می تر هغی ترخه عریضه په دری ژبه ورته ولیکله چی زما غوښتنه یی سمدلاسه ورباندی ومنله. دپته وایی ژبني برابری؟! اودغه زما او ستا گناه ده!.

په سبب د ظالمانو حاکمانو- کوراو گور او پینور دری واره یو دی.

لوری نور به څه درته ولیکم زما او ستا خواله نه تمامیری. خو زره می ډیر ډک دی غواړم لږ بڼی خبری درته وکړم لوری! لکه ستا چی لوړ غروردلود اوزما شملی ته د ډیر پام وو همداسی هم زه ستا د پورنی او پینتنی وقار خیال ساتم ستا د شهادت نه وروسته د ډیرودرنوخواخوړوترڅنگ د امریکی استاز ولی (سفارت) هم ور وغوښتم او ستا د بی وخته مړینی او شهادت غمرازی یی راسره وکړه او هغه یی هم په لیکلی بڼه، بیا یی څوځلی په تکرار زما څخه وغوښتل چی آیا زه په امریکه کی پناه غواړم او کنه؟ چی ما ستا د لوړ غرورپه درناوی رد کړه:

وری تزی پروت پخپله بوریا بڼه یم

نه په تخت د پاسه ناست د بل کره

لوری! زه او ته دواړه د زده کړو ډیر مینه وال وو. نو بڼه زیری درته لرم: ستا یوه خور په هماغه پینتنی او اسلامی غرور اوس ماستری بشپړه کړه اود همدی را روان جولای په پای کی یی دیپلوم تر لاسه کړی، هماغه کشره خور د اوس په همداسی بڼه او کورنی اصیلتوب د طب زده کړی په مخ بیایی او سپر کال اگست کی به انشاءالله لاسوند تر لاسه کړی. هغه مشر ورور د اوس پخپلو پښو ولاړ او د علم د ریا د لاری لاروی دی، همداسی هغه منځوی ورور د اوس په پوهنتون کی دکمپیوترساینس پوهنځی کی اول نومره دی او تر ټول کشرورور د کوم چی ستا دشهادت په مهال یوازی پنځه کلن وو اوس د زده کړو تر څنگ اوس د کانکورتابیاکوی او ډیر بڼه سپورت کوی او ډیر بڼه د قرآنشریف تلاوت کوی او تل اول نومره وی، خو لوری! ستا مور هغه ستا په سپیڅلو وینو رنگ پورنی تل په خپل بالبنبت کی ساتی اوسرورباندی ږدی لوری ټولی کیسی د نهیلی هم ندی، ستا له تللووروسته ډیرو احساس لرونکو افغانانو له لږ

اوبره ستا په ویرکی زموږ سره غمرازی وکړی ستا مینی اوبیا د دمرینی ناوړین ټولی ړندی پولى ماتى کړى او هغه د افغان اهل هنود غوره کرل شوى استازى (أعلى انار کلی هنر یار) تر ټولو زیات درباندى وژرل. دپروزیاتو افغانانو درته خپلى ولولى د شعرونو په دود ډالى کړى

مگر یوازی د دولتی پلورل شویو ضمیرونو خاوندان دی چی حق نه وینی. خوته نهیلی کیره مه ! موږ هوډ لرو چی ستا غچ به له هغه سوچ نه اخلو کوم چی دا وطن یی په ژبنيو،سمتی اوداسی ورته بریدونو ویشلی. لوری په موږ باور ولره چی انشاالله پدی هیواد کی به سوله او ورور ولی رایی اونیاو به د ظلم خای نیسی. اوبیا به ستا مزار ته د درناوی لپاره درخی نو زما د زړه ټوټي او پښتنی شملی گله شکيباخانگي آماج ستا د شهادت یوولسم تلین د په جنت وی تل زما په زړه او دوعاگانوکی یی.

د فلک له لاسه چاته کرم کوکار «»»» ریزوی هر گل چی خاندی په بهار.

ستا په زړه زخمی پلار

د خدای بښلی شکيباخانگي آماج شهادت په یودرشم می ۲۰۰۷ باندی پیبښ شوی دی

